

lim našim gradovima. Vidim samo, kako je u Splitu. Možda bi nam bolje bilo, da smo svi u gradu jedne misli. Ali na žalost, toga nema! Mnogi naš gradski plemić iskrivio je sam svoje staro hrvatsko ime da se ulaska tudinu; mnogi se stidi naše stare hrvatske nošnje, pa je zamijenjuje tuđom, kao da je ta otmjenija! A kada to gledam srce mi krvari.

— Sramota je to!

— Sramota i grehota!

— Vidite; ja sam siromah, stratijot, u službi Principovoj; ali, imena mi moga, da stratijoti ne nose našu narodnu nošnju, smjesta bih otišao! Po gotovu su mi smiješne neke naše plemenitašice! Te su se također počele nositi po tuđinsku, a ne znaju ni beknuti, osim hrvatski.

— Što će biti, ako se to zlo proširi? — upita Marko.

— Što će biti? — kimne važno Dujam. — Malo po malo nas će nestati! Pretvorit ćemo se u tudince. Tada s Bogom naš jezik, naša nošnja, naši običaji!

— Ja bih, prije toga umaknuo u Turke! — živo će Božo. — Ni u grob ne bi s onima koji se stide naših svetinja!

— Nemoj tako glasno — ukori ga Marko. — Ne znaš, brate, kako ono guslar pjeva, da su riječi letilice!

— A ni zidovi nisu uvijek gluhi! Znam ja sve to; ne boj se. Ali kada u čovjeku prekipi...

— Naše Turke i ja volim. Oni su nam, kažu, po krvi najbliži. Uživam kako oni lijepo zборе. Da znadem, da će ih sutra biti pred gradom, na sajmištu, valaj bi se do njih prošetao, da s kojim onako malo prodivanim. Dolaze li oni svaki dan na pazar?

— Bude ih svaki dan po koji — odvratila Dujam. — Ali ih je najviše ponedjeljkom i četvrtkom, kad su pravi sajmovni dani. Međutim, zadrži li se vaša galija još koji dan, sva je prilika da vidite čitavu četv Turaka, pa i samoga kliškoga sandžaka.

— Je li to, što se inače kaže, dizdar? — upita Božo.

— Da, dizdar. To je pravi naslov turskoga zapovjednika tvrđave. Ali mi ga običavamo nazivati sandžakom.

— Pa što, zar i on dolazi kada u grad? — opet će Božo.

— Ne dolazi inače nikad. Ali sada bi mogao doći. Da ga samo vidite u njegovoj bogatoj nošnji! Pa onu njegovu četv što ga prati! Divota!

— A čemu on pridolazi u grad? — upita Marko.

— Ta znate: po starom običaju. On, ja držim, jedva dočeka, kad će se izmijeniti knez u gradu. Tada on dolazi po običajne darove.